

CONDIȚIILE ECOLOGICE PENTRU DEZVOLTAREA VEGETAȚIEI FORESTIERE DIN CADRUL ENTITĂȚII SILVICE „MANTA-V”

Victor ȘALARU, Vladislav GRATI

Introducere. Potențialul stațional este valorificat și reprezentat prin productivitatea arboretelor. Gospodărirea defectuoasă a arboretelor în trecut se evidențiază prin parametrii dendrometrici. Studiul condițiilor de vegetație ne conduce spre o cunoaștere mai bună a potențialului oferit de către stațiune și drept consecință alegerea speciilor în procesul lucrărilor de regenerare. Condițiile staționale și de vegetație sunt luate în considerare la planificarea lucrărilor silvotehnice. Pentru studierea vegetației forestiere sub raportul aspectelor ce determină potențialul actual de protecție și producție, amenajamentul atribuie funcțiile social-economice și ecologice.

Pe măsură ce societatea umană se concentrează mai mult pe dezvoltarea economică, în goana după bunăstarea materială se pierde din vedere faptul că nu există dezvoltare fără resurse naturale.

Materiale și metode. Pentru studiul condițiilor de vegetație, au fost utilizate descrierile parcelare utilizate în 2014 pe teren. Informația preluată din teren s-a prelucrat pe calculator în programul de calcul AS-2. Datele obținute la descrierile parcelare din 2014 s-au comparat cu datele dendrometrice preluate la amenajarea pădurilor din 2001. S-au constituit grupe de formații forestiere pornind de la condițiile de silvostepă, atribuirea tipurilor de pădure și a tipurilor de stațiune.

S-a efectuat o documentare după amenajamentele anterioare din 1985, 2001, 2015 avându-se în vedere substratul litologic, geomorfologia, solurile, clima, hidrologia, tipurile de stațiuni, tipurile de pădure și descrierea vegetației forestiere. Înaintea începerii lucrărilor propriu-zise, s-a făcut o recunoaștere generală a terenului.

Rezultate și discuții. Întreprinderea silvocinegetică „Manta-V” este situată la sudul Republicii Moldova pe teritoriul raionului administrativ Cahul.

Suprafața fondului forestier al Întreprinderii silvocinegetice „Manta-V” este de 7274,31 ha.

Pădurile sunt încadrate integral în grupa I funcțională „Păduri cu funcții speciale de protecție”, cu o suprafață totală de 6928,9 ha acoperită cu păduri. Clasa de regenerare reprezintă 173,04 ha și după efectuarea lucrărilor de împădurire vor fi încadrate la suprafața acoperită cu pădure. Terenurile afectate de gospodărirea pădurilor sunt pe suprafața de 123,84 ha, terenuri neproductive 31,79 ha, terenuri scoase temporar din fondul forestier 16,74 ha.

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul ÎSC „Manta-V” se încadrează în două raioane: Dealurile Tigheciului și Câmpia Prutului Inferior.

Rețeaua hidrologică este relativ bine reprezentată în cuprinsul întreprinderii, iar regimul hidrologic se caracterizează printr-un debit variabil în timpul anului: primăvara și după ploile abundente în timpul sezonului de vegetație apele ating debitul maxim, în timp ce vara majoritatea acestora seacă din cauza precipitațiilor sărace.

Rețeaua hidrologică nu asigură menținerea stabilă a nivelului apelor freatice. Apele freatice sunt la adâncimi, de 1,5 m în lunci și pe platouri și până la 20 m pe culmi, cu media în jur de 7 m.

Vegetația forestieră este mult influențată de regimul hidrologic, apa constituind în toate cazurile un factor limitativ, fie prin lipsa ei în

zonele mai ridicate, fie prin existența în exces pe văi, unde se acumulează după ploi sau topirea zăpezilor.

Teritoriul întreprinderii se încadrează în zona cu climă continentală moderată cu un ușor deficit de precipitații în cursul anului.

După raionarea geobotanică a Republicii Moldova teritoriul ÎSC „Manta-V” aparține zonei de silvostepă.

Clima se poate caracteriza ca climă continentală având următorii indici:

- temperatura medie anuală: 11,2°C;
- cantitatea de precipitații medii anuale – 494 mm;
- vânturile predominante sunt din partea de sud, viteza medie este 3,1 m/s;
- perioada de vegetație este de 210 zile.

Climatul este temperat-continental, cu ierni relativ blânde și veri foarte calde prelungite. Acest climat se caracterizează prin predominarea căldurii, cu perioade uscate alternate de ploi, cu căderi bruște de temperatură.

Climatul stațional determinat de cel general este modificat în funcție de diferențele de altitudine, forme de relief, expoziție, individualizându-se climate locale de platouri, versanți, depresiuni, culmi, văi.

Temperatura maximă se realizează în lunile iulie-august (37,0-39,3°C), iar minima absolută este de -27,7°C și are loc în luna februarie. Precipitațiile anuale, 75-80% cad în perioada caldă a anului.

Temperaturile pozitive ale anului se mențin 10 luni din an. Condițiile climaterice sunt favorabile dezvoltării speciilor principale ca stejarul pedunculat, stejarul pufos, în amestec cu: arțar tătăresc, frasin, paltin, vișin turcesc, stejarul pufos și pedunculat, a speciilor de amestec și secundare: frasin, cireș, paltin, arțar, ulm.

Lunca Prutului este reprezentată de sălcete și plopișuri în amestec cu dud, arțar tătăresc, arțar american.

Se constată o tendință spre aridizare a climei.

Solurile dominante sunt din clasa Molisoluri cu 92% din suprafața acoperită cu păduri și destinată împăduririi, fiind urmate de solurile neevaluate.

Factorii pedogenetici determinanți privind separarea stațiilor în teritoriul studiat sunt în ordinea importanței următorii: forma de relief, expoziția, panta, poziția pe versant, textura solului, grosimea orizontului cu humus și gradul de saturație în baze.

Tipurile de stațiuni din cadrul ÎSC „Manta-V” sunt grupate într-un etaj fitoclimatic: Ss – silvostepă – 7101,94(100%).

Bonitatea stațiunilor se reflectă în productivitatea arboretelor, fapt prezentat și în structura fondului de producție și de protecție.

Tipul de stațiune 9240 – silvostepă deluroasă externă de stejar pedunculat pe versanți divers înclinați cu cernoziom slab levigat, Bi – reprezintă 57% (4023,49 ha) din suprafața acoperită cu păduri și terenuri destinate împăduririi.

Ponderea cea mai mare în teritoriu o au tipurile de pădure de productivitate inferoară (99%).

Concluzii:

– Din punct de vedere climatic, regiunea în care se întind pădurile întreprinderii este influențată de climatul de deal, dar și de climatul de silvostepă.

– Speciile principale sunt reprezentate de stejarul pedunculat (*Quercus robur*) și stejarul pufos (*Quercus pubescens*). Celelalte specii întâlnite se clasifică în ordinea frecvenței lor astfel: salcâm (*Robinia pseudoacacia*), nuc comun (*Juglans regia*), salcie albă (*Salix alba*), pin negru, pin de Cremee (*Pinus nigra var. Cremee*), frasin comun (*Fraxinus excelsior*), paltin (*Acer platanoides*), arțar tătăresc (*Acer tataricum*), plop alb (*Populus alba*), arțar american (*Acer negundo*), sălcioară (*Eleagnus angustifolia*), glădiță (*Gleditsia triacanthos*), mesteacăn (*Betula pendula*), plop cenușiu (*Populus conescens*), paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), plop negru (*Populus nigra*), stejar roșu (*Quercus rubra*), nuc american (*Juglans nigra*), molid (*Picea excelsa*); jugastru (*Acer compestre*), ulm de câmp (*Ulmus compestris*), alun turcesc (*Corylus colurna*), tei (*Tilia cordata*), dud (*Morus*), tuia (*Thuia*), vișin turcesc (*Prunus mahaleb*), măr (*Malus silvestris*), prun (*Prunus domestica*), cireș (*Prunus avium*).

– În funcție de condițiile de creștere, diferă și înălțimea arborilor: de la 8-9 m pe expoziție sud-vestică până la 14 m în depresiuni. În locurile cu ariditate înaltă pădurile de stejar pufos au aspect de crânguri, despărțite de poieni bogate în vegetație de pajiște. În afară de stejarul pufos, în componența crângurilor se întâlnesc exemplare de stejar pedunculat, de frasin, ulm, arțar tătăresc, salcâm și alte specii. Mari suprafețe sunt ocupate de plantații forestiere de salcâm, care au fost plantate în locul pădurilor naturale de stejar pufos, care în ultimii ani se usucă.

– Vegetația arborescentă din lunca Prutului este reprezentată prin sălcetele din *Salix alba*, cu suprafete mici de răchitișuri *Salix triandta*, *S. viminalis*, *S. purpurea*, și plopișurile din plop alb și negru, care sunt răspândite în locurile umede și jilave.

Bibliografie:

1. DECEI, I., VLAD, I. *Amenajarea și exploatarea pădurilor*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1983.
2. GALUPA, D., GRATI, V. Contextul de politici forestiere internaționale în dezvoltarea sectorului silvic al Republicii Moldova. În: *Silvicultură și Cinegetică*, 2013, nr. 33.
3. GIURGIU, V. *Amenajarea pădurilor cu funcții multiple*. București: Ceres, 1988.
4. GRATI, V., PROSII, E. The analysis of the implementation of forest planning in r. Moldova, In: *International Symposium „Forest and Sustainable Development”*. Brașov, România 24-25 October, 2014.
5. GRATI, V., GRATI, S. Structura pădurii din cadrul întreprinderii silvocienetice Strășeni. În: *Simpozionul științific internațional „Horticultura modernă – Realizări și perspective” 75 ani de la fondarea facultății de Horticultură*, UASM, Chișinău, 2015.
6. GRATI, V. Condition of vegetation in the ÎSC Strășeni. In: *International Scinetific Symposium „Conservation of Plant Diversity”*. Chișinău, 28-30 septembrie 2015.
7. Norme tehnice pentru amenajarea pădurilor. Agenția “Moldsilva”. Chișinău, 2012.
8. Amenajamentul ÎSC „Manta-V”, ICAS. Chișinău, 2015 (cap. II, IV, VI, XII).
9. Amenajamentul ÎSC „Manta-V”, ICAS. Chișinău, 2002 (cap. II, IV, VI, XII).